

FlexNyt

Indhold

- Føllets første tid
- Kortlægning af randzoner
- Græsmarksplanter – græs og kløver
- Ryd op i dit kemi-lager
- Måske paratuberkulose i kødkvægsbesætninger
- Gødningsregnskabet – husk indberetning senest 31. marts
- Ansøgningsrunde i Natura 2000-områder er åben

Heste

Føllets første tid

Antistoffer

I løbet af ca. ½ times tid vil det nyfødte føl begynde at rejse sig for derefter at opsøge hoppens yver. Føllet skal normalt begynde at patte hoppen i løbet af 1 – 2 timer efter fødslen. Det er vigtigt, at føllet optager den første mælk (råmælk), fordi råmælken indeholder antistoffer, som beskytter føllet mod sygdomme f.eks. infektioner.

Såfremt mælken er begyndt at løbe et stykke tid før folingen, indeholder mælken ikke de naturlige antistoffer, hvorfor føllet ikke er tilstrækkelig beskyttet. I et sådant tilfælde, bør man opsamle noget af denne mælk og nedfryse den, således at man har antistoffer til det nyfødte føl.

Hvis føllet ikke er begyndt at patte i løbet af 1-2 timer og virker svagt, skal man kontakte dyrlægen. Men husk man skal ikke give op med det samme, såfremt føllet er svagt. I et sådant tilfælde kan føllet behandles med blodtransfusion eller væske direkte i blodet, og man vil nogle gange se, at føllet i løbet af nogle timer vil få det bedre.

Tarmbeg

Tarmbegen (afføring, som er i føllet, når føllet fødes) kan være svær at komme af med. For at forebygge tarmbegs-forstoppelse kan man indgive et klystér i føllets endetarm. Klystér kan købes på apoteket.

Hvis vejret er godt, kan hoppe og føl lukkes på fold allerede dagen efter folingen.

Håndtering

Føllet skal nu til at vænne sig til at blive håndteret, og det er nødvendigt at starte tidligt, da føllet er meget modtageligt. Håndteringen skal foregå roligt og med venlig bestemthed. For dyr er det meget forvirrende med inkonsekvente, mistillidsvækkende eller meget temperamentsfulde folk. Håndtering af føllet i den første tid kan blot bestå i at lære det at få løftet ben, få grime på og blive trukket ved siden af hoppen.

Energibehov

En diegivende hoppe kræver meget energi i foderet og mange næringsstoffer – særlig protein, calcium og fosfor.

Hopper, der malker godt, kan give op til 18 – 20 liter mælk, men man ved, at der er stor forskel på, hvor meget mælk, den enkelte hoppe giver.

Såfremt hoppens energibehov ikke bliver dækket, bliver hoppen afmagret, mælkeproduktionen falder, og hoppens brunstcyklus kan blive forstyrret.

Mere viden Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Mark

Kortlægning af randzoner

Randzoner langs alle vandløb Som nævnt i sidste nr. af Flexnyt er loven om randzoner på vej. NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet et landsdækkende vejledende kort over de vandløb og søer, som vil blive omfattet af lov om randzoner. Lov om randzoner, der forventes at træde i kraft den 1. september 2012, vil medføre, at der udlægges randzoner langs alle vandløb og søer større end 100 m².

Se kort På NaturErhvervstyrelsens hjemmeside er det allerede nu muligt at se et kort over de vandløb og søer, som forventes at blive omfattet af lov om randzoner. Kortet er vejledende og viser ikke selve randzonerne.

Mere viden Du kan løbende finde nye informationer om randzoner på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside www.naturerhverv.dk

Hvis du oplever problemer med at få vist kortet, kan det skyldes periodisk høj belastning på systemet, og vi anbefaler, at du prøver igen senere.

Gå til [kortet](#) over vandløb og søer, som forventes at få en randzone.

Gå til [information](#) om randzoner.

Græsmarksplanter – græs og kløver

Mest rajgræs Den mest anvendte græsart i landbruget er almindelig rajgræs. Den indgår især i blandinger, som anvendes til afgræsning, men også slætblandingerne indeholder blandt andet alm. rajgræs. Alm. rajgræs har stor produktion med en høj fordøjelighed. Til gengæld kan det have en ret lav holdbarhed (persistens). Alm. rajgræs findes i flere typer – det som man kalder ploiditet. Tetraploid rajgræs har en bedre smag på grund af et højere sukkerindhold. Til gengæld er den lidt mere fugtig, set i forhold til diploid alm. rajgræs.

Forskellig smagbarhed På grund af, at tetraploid alm. rajgræs smager bedre, bruges det fortrinsvis i blandinger beregnet til afgræsning. Alm. rajgræs findes i yderligere 3 typer nemlig tidlig, middeltidlig og sildig. Forskellen på de 3 typer er tidspunktet, hvor de skrider (sætter stængel). Derfor bruger man i nogen grad de sildige sorter i afgræsningsblandinger.

Til forskellige formål Hvis marken skal ligge i længere tid, bruger man bl.a. også timothe og især engsvingel og engrapgræs sammen med alm. rajgræs. Til slætblandinger bruges i større grad tidlige og middeltidlige diploide sorter, da de som regel har en mere opret vækst, samtidig med at man ønsker en hurtig vækst.

Hvidkløver Hvidkløver bruges som regel mest i afgræsningsblandingerne bl.a. på grund af smagen, men også på grund af en relativ høj fordøjelighed. Det skyldes, at det især er bladene, som anvendes. Stænglerne kryber jo langs jorden og udnyttes derfor i begrænset omfang.

Rødkløver Rødkløver anvendes mest i slætblandinger. Der er dog i år tilsat rødkløver i blanding 20, som jo er en afgræsningsblanding. Fordøjeligheden kan i nogle tilfælde blive lavere, da man anvender hele planten og dermed stænglerne. Det er dog mest i tilfælde, hvor der tages sene slæt.

Senere forskning har dog vist, at kløver har en forholdsvis høj passagehastighed og dermed en relativ bedre fordøjelighed.

Til gengæld udnytter rødkløveren kvælstof relativt bedre. Rødkløver indeholder østrogenlignende stoffer, som populært sagt virker som p-piller på nogle dyrearter. Mængden er dog så lav, at det kun i sjældne tilfælde er et problem i kvægbesætninger. Man bør dog være varsom i besætninger med får og geder. Rødkløver bør ikke anvendes til heste.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Forbud

Ryd op i dit kemi-lager

Få tjekket lageret nu

En lang række midler er fra den 14. juni 2011 blevet forbudt at anvende, og fra den 2. september 2012 er midlerne forbudt at opbevare. Det er derfor vigtigt at få tjekket kemilageret og få afskaffet midlerne på lovlig vis. Det er typisk midler, der ikke længere kunne opnå godkendelse eller af andre årsager er afmeldt af firmaerne. Vær særlig opmærksom på produkter købt før den 14. juni 2011.

Fremover bliver midler forbudt efter 18 måneder

Forbuddet er begrundet i EU's pesticidforordning, der trådte i kraft den 14. juni 2011 i alle medlemslande og gælder alle midler afmeldt før denne dato. Fremover gælder det for midler, der afmeldes efter den 14. juni 2011, at der vil være en **frist på 6 måneder**, hvor produktet må sælges, efterfulgt af **12 måneder**, hvor produktet lovligt må anvendes og besiddes.

Det vil sige, i alt 18 måneder fra afmelding til midlet ikke længere er lovligt at anvende eller besidde. Hidtil har vi i Danmark haft reglen om, at når planteværnsmidler blev afmeldt eller godkendelsen udløb, måtte restlagre bruges op. Dette gælder ikke længere.

Sådan tjekker du dit lager

Midler, der har været forbudte at anvende siden den 14. juni 2011 og fra den 2. september 2012 er forbudte at opbevare, omfatter ikke mindre end 880 produkter. Derfor er det vigtigt, at du gennemgår alt, hvad du har på lager.

Lav en liste, hvor du noterer handelsnavnet og registreringsnummeret ned. Dette nummer består typisk af to tal med bindestreg. Se billedet. De fleste midler kan du tjekke ved at søge på hele handelsnavnet www.middeldatabasen.dk - husk at angive hele handelsnavnet. Er midlet afmeldt/udgået/ikke længere markedsført, er midlet ikke længere tilladt at opbevare efter den 2. september.

Her findes registreringsnummeret

Forvirring om produkter	En del produkter har samme handelsnavn under både gamle (udløbne) og nye godkendelser. Dvs. man kan stå med en dunk med ét handelsnavn, der er lovligt og samtidig med en anden dunk med præcis det samme navn, men som er ulovligt. Forskellen på disse to dunke er registreringsnumrene. I sådanne tilfælde er du nødt til at gennemgå registreringsnumrene på de oplagrede dunke. Registreringsnumrene sammenlignes med fuldstændig liste, hvor det fremgår, hvilke midler, der bliver forbudt at anvende efter den 2. september 2012.
Listen kan ses her	Du kan finde et link til denne liste her .
Disponer med omtanke	Hvis du får "gode tilbud" på bekæmpelsesmidler, er det fremover en god idé at tjekke, hvor længe godkendelsen af midlet løber. Denne dato kan ses i Middeldatabasen under "Godkendelse". Hvis en godkendelse er tæt på udløb, kan det vise sig at være uklogt at disponere større mængder af et sådant produkt. Selv for midler, der har lang tid til udløb, kan det dog ske, at firmaet afmelder disse.
Matrigon er forbudt	<p>Dette gælder eksempelvis Matrigon fra Dow (reg.nr. 64-4). Matrigon blev afmeldt pr. 31. maj 2011, og man ville derfor forvente, at det ikke måtte sælges efter den 1. december 2011 og ikke opbevares eller anvendes efter den 1. december 2012.</p> <p>Imidlertid viser det sig, at Matrigon optræder på listen med de 880 midler. Dette skyldes iflg. Miljøstyrelsen, at det blev afmeldt, før forordningen trådte i kraft. Derfor er der faktisk anvendelsesforbud for Matrigon fra den 14. juni 2011, dvs. brugerne har haft 14 dage til at bruge restlagre op!</p> <p>Videncentret for Landbrug vil på den baggrund anmode Miljøstyrelsen om at forlænge godkendelsen af Matrigon og andre aktuelle midler, således at det bliver muligt at få mindst en vækstsæson til at bruge lagrene op. Således håbes på en afgørelse på dette, inden det bliver aktuelt at bruge Matrigon i vinterraps.</p>
Kerb 500 SC er forbudt	<p>Et andet eksempel du skal være opmærksom på er Kerb 500 SC. Dette middel har fra den 14. juni 2011 reelt ikke været lovligt at anvende og er ikke lovligt at besidde fra den 2. september 2012.</p> <p>Dette forbud er trådt i kraft med tilbagevirkende kraft, da Miljøstyrelsen først har offentliggjort listen med forbudte midler i starten af 2012. Dette har Videncentret for Landbrug påpeget og Landbrug & Fødevarer vil tage kontakt til myndighederne for at anmode om, at man ikke er nidkær i kontrol af sprøjtejournaler, når anvendelsen er sket i god tro.</p>
Mere viden	Spørgsmål eller kommentarer til listen bedes sendt til Jens Erik Jensen, Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, e-mail: jn@vfl.dk

Kvæg

Måske paratuberkulose i kødkvægsbesætninger

Ca. 1 % er smittet	Man antager, at omkring 1 % af kødkvægsbesætningerne har paratuberkulose. Det er noget mindre, end man kender fra malkekvægsbesætninger. Der kan dog være tale om et væsentligt tab i de besætninger, som er smittede. Køer med paratuberkulose giver mindre mælk og generelt mere syge dyr.
Symptomer	At paratuberkulose giver større skade i kødkvægsbesætninger skyldes, at dyrene bliver ældre og dermed når at udvikle symptomer. Symptomerne på paratuberkulose er voldsom diarré, afmagring og i værste tilfælde død.
Undersøges i mælk eller blod	Hvis man har mistanke om, at man har paratuberkulose, kan det undersøges ved hjælp af en blodprøve eller en mælkeprøve. Prøven koster ca. 54 kr. i laboratorieomkostninger. Man tager prøver af dyr, som er over 2 år, da de sandsynligvis vil have dannet antistoffer, hvis der er smitte i besætningen.

Sanering	Hvis man har paratuberkulose, kan besætningen saneres. Det sker ved at slagte smittede dyr og øget hygiejne især under staldforhold. Der bør laves en saneringsplan i det konkrete tilfælde.
Risiko for eksporten	I udlandet bliver man mere opmærksom på paratuberkulose, og sygdommen kan få betydning for evt. eksport af avlsdyr. Kilde: Kirsten Foss Marstal, Videncentret for Landbrug.
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Frister

Gødningsregnskabet – husk indberetning senest 31. marts

Påmindelse	NaturErhvervstyrelsen udsender påmindelser til dem, der indsendte gødningsregnskab sidste år, men endnu ikke har indsendt i år. Det sker enten på SMS eller på mail ud fra de kontaktoplysninger, der var angivet på gødningsregnskabet sidste år. Der bliver kun sendt mail eller SMS til landmænd – og ikke til konsulenter. Man skal altså selv holde øje med, at man får indsendt til tiden!
Træk i enkeltbetalingen	Manglende indberetning er en overtrædelse af krydsoverensstemmelse (KO-krav) 1.17 og kan medføre træk i Enkeltbetalingen. Der er i forhold til sidste år 8.500 landmænd, som endnu ikke har indberettet!
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Ansøgningsrunde i Natura 2000-områder er åben

Frist 1. maj 2012	Til og med 1. maj 2012 er det muligt indenfor særligt udpegede Natura 2000-arealer at søge tilskud til projekter vedrørende rydning af tilgroede arealer, forberedelse til afgræsning og etablering af naturlige vandstandsforhold.
Rydning og græsning	Der kan gives tilskud til rydning, der omhandler rydning af træer og buske i områder, hvor træer og buske er uønsket. I modsætning til sidste år er det nu muligt at yde tilskud på offentligt ejede arealer. I projekter vedrørende forberedelse til afgræsning ydes der tilskud til hegn, drikkevandsforsyning, elforsyning og fangfolde.
Ny ordning til naturlige vandstandsforhold	Tilskudsordningen til etableringen af naturlige vandstandsforhold er en ny ordning, hvor der kan søges tilskud til forundersøgelse og etablering af naturlige vandstandsforhold. Der kan samtidig søges kompensation for en 20-årig periode til ejere og forpagtere, der indgår i projektet.
Op til 100 % tilskud	Tilskudssatsen er op til 100 % af de tilskudsberettigede udgifter.
Mere viden	Hvis du vil vide mere om ansøgningsrunden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

**Støttet af
Fødevarerministeriet og EU**

Landdistrikter.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.